

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ตลอดจนเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจำแนกตามตัวแปรเพศ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาและเพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาคือคณะกรรมการสถานศึกษาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 9 โรงเรียนโรงเรียนละ 15 คนรวมทั้งสิ้น 135 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาแล้วกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศและระดับการศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการร่วมคิดร่วมทำคิดตามประเมินผล ปรับปรุงพัฒนาในงานหลักทั้ง 4 งานคือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 9 โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชในงานบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล บริหารทั่วไปเพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลนครนครศรีธรรมราชและผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดทั้ง 9 โรงเรียนจากนั้นผู้วิจัยประสานไปยังโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชทั้ง 9 โรงเรียน เพื่อขอทราบชื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประจำโรงเรียนต่อมาผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชทั้ง 9 โรงเรียนด้วยตนเอง นัดวันรับแบบสอบถามคืนโดยใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 1 สัปดาห์ได้รับแบบสอบถามคืน 100 ฉบับคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทุกฉบับด้วยตนเองแล้วดำเนินการจัดกระทำข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาดำเนินการตามขั้นตอนการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบคำถามวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ข้อมูลจากแบบสอบถามสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบให้คะแนนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยรวมรายชื่อและรายด้านวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามตัวแปรเพศ ตัวแปรระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ (t-test) และ(F-test) ถ้ามีความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ้ โดยรวมคำตอบผู้บริหารรายชื่อและรายด้านวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ส่วนตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามผู้บริหารทั้ง 9 โรงเรียนในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล
ด้านบริหารทั่วไป

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครนครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบริหาร
งานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล ด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก

2. คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชที่มีเพศ
ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน
พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชที่มีระดับ
การศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมี
ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับ
การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง
4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป อยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภาพ แก้วดาทิพย์, 2547) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วน
ร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
ปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช วิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชทั้ง 4 ด้าน คือ
ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปโดยภาพรวมและ
รายด้านอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ (โนริยา อูมา, 2551) ที่วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของนิคม สุวรรณทา (2542) ที่วิจัยเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของทรงสิทธิ์ ยืนชีวิต (2544) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการฯ นั้นมีส่วนร่วมในระดับ “มาก” ทุกด้าน งานวิจัยของ สุมลทิพย์ ฦ นคร (2547) ที่วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล โดยภาพรวมและรายข้อ การมีส่วนร่วมที่ปรากฏอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเช่นนี้เพราะเกิดจากความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญดังนั้นชุมชนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา เพราะการศึกษาที่ดีต้องจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทราบถึงความต้องการของท้องถิ่น เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา เพราะเป็นการระดมความคิดของทุกฝ่ายทำให้เกิดการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลการที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะมาจากกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 68 และเพศหญิงร้อยละ 32 ด้านวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาระดับระดับสูงกว่าปริญญาตรี และน้อยที่สุดคือต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยลงเนื่องมาจากโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเมือง และเด็กนักเรียนมีผู้ปกครองที่มีความรู้ระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ เมตต์ การ์ณจิต (2541) วิจัยว่าพบบิดามารดามีการศึกษาสูงมีความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาแก่บุตรสูง

กรมวิชาการ (2544, 31-32) ได้แบ่งภาระการบริหารและการจัดการสถานศึกษาออกเป็น 4 งานคือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3)การบริหารงานบุคคล 4)การบริหารทั่วไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของเมตต์ การ์ณจิต (2541) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำ โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าคณะกรรมการศึกษามีส่วนร่วมในเรื่องการประสานงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประจวบ สือประสาร (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนขยายโอกาสเขตการศึกษา 1 พบว่าคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรและการประสานงานในระดับมาก และมีความสอดคล้องกับข้อกฎหมายที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษา เช่น มาตรา 43 และ มาตรา 289 ตลอดจนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2543 สถานศึกษาต้องดำเนินการตามระเบียบนี้ร่วมในเรื่องการประสานงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของลำเพย เย็นมนัส (2541) ที่ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ากำหนดนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานการเงินและงบประมาณของโรงเรียนรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน ประสานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทราบบทบาทหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดีสอดคล้องกับแนวคิด และหลักการในการมีส่วนร่วมของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537, 186) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการศึกษาเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของชาติ โรงเรียนเป็นสถาบันสังคมเช่นเดียวกับบ้านเป็นตัวแทนของสถาบันครอบครัว หรือวัดเป็นตัวแทนของสถาบันศาสนา โรงเรียนเป็นหน่วยที่สังคมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมนั้นๆ ดังนั้น ภารกิจของโรงเรียน คือ การให้บริหารทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคม ก็คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารและยังสอดคล้องกับแนวคิดของธรรมรส โชติบุญชู (2540, 228-229) ที่กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพเชิงความคาดหวังว่า 1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจทางการบริหารให้ดีขึ้น 2) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานให้ดีขึ้น 3) เพิ่มขวัญและความพอใจในงานของพนักงานให้ดีขึ้น 4) ช่วยให้องค์การตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการปฏิบัติงานและขวัญของแต่ละบุคคลบุคลิกภาพขององค์กรความขัดแย้งความคับข้องใจสามารถคลี่คลายได้เพราะเปิดโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กรพวกเขาสามารถควบคุมการทำงานของพวกเขาเองที่จะใช้ความสามารถและสร้างความสำเร็จได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราชมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านบริหารงบประมาณและบริหาร

วิชาการอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอาวุธ รักษาพล(2547.)ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณและด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เป็นเพราะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล ด้านบริหารทั่วไปมีการกำหนดไว้เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการจัดตั้งและการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว ส่วนงานบุคคลและบริหารทั่วไปสอดคล้องกับสมุลทิพย์ ณ นคร (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสตูลในงานบริหารบุคคลและบริหารทั่วไปโดยภาพรวมและรายข้อ การมีส่วนร่วมที่ปรากฏอยู่ในระดับมาก

2.การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้ง 4 งาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละงานพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านงานงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติสุดา เสือทอง (2548) เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันทางเพศระดับการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการในการมีส่วนร่วมของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537, 186) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการศึกษาเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของชาติ โรงเรียนเป็นสถาบันสังคมเช่นเดียวกับบ้านเป็นตัวแทนของสถาบันครอบครัว หรือวัดเป็นตัวแทนของสถาบันศาสนา โรงเรียนเป็นหน่วยที่สังคมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมนั้นๆ ดังนั้น ภารกิจของโรงเรียน คือ การให้บริหารทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมวิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคม ก็คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารแต่เมื่อพิจารณาแต่ละงาน

พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านงานงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนกับผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพศจึงนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารโรงเรียน ดังแนวคิดของคอฟแมนที่ได้ทำการศึกษาวิจัยตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง สถานภาพทางครอบครัว เชื้อชาติ และศาสนา ซึ่งเพศหญิงจะมีการพิจารณาที่ละเอียดรอบคอบมากกว่าเพศชายในการใช้จ่ายเงินมากกว่าเพศชายนั้นจึงเป็นสาเหตุของความแตกต่างในด้านงบประมาณและสอดคล้องกับไพรัช อรรถกานมาน และคณะ (2545) ที่วิจัยพบว่าการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษานั้นเลือกบุคคลที่มีชื่อเสียงและด้านเศรษฐกิจดีมากกว่าเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารและด้านการศึกษาซึ่งส่วนใหญ่บุคคลที่มีชื่อเสียงจะเป็นเพศชาย

3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีกับสูงปริญญาตรีพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา อุบลเจริญ (2548) เรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีจะมีส่วนแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน เนื่องจากความรู้เดิมของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับความรู้ต่ำกว่าปริญญาตรีจะไม่ค่อยเข้าใจการบริหารงานทั้ง 4 ของโรงเรียนและขาดการสนใจมากกว่ากลุ่มที่มีระดับความรู้ปริญญาตรีขึ้นไปที่มีฐานความรู้เดิมที่ดีตลอดจนกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ปริญญาตรีขึ้นไปจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่มั่นคง มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าส่งผลให้มีความพร้อมและสามารถทุ่มเทเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยผลการวิจัยการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครนครราชสีมา พบว่าด้านวุฒิการศึกษามีระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาระดับระดับสูงกว่าปริญญาตรีและน้อยที่สุดคือต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุดคงเนื่องมาจากโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเมือง และเด็กนักเรียนมีผู้ปกครองที่มีความรู้ระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ เมตต์ การุณจิต (2541) และประจวบ สือประสาร (2542) ที่วิจัยพบว่า บิดามารดามีการศึกษาสูงมีความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาแก่บุตรมีการดูแลและสนับสนุนในการจัดการศึกษาของบุตรหลานอยู่ในระดับที่มาก

4. ปัญหาในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชคือ คณะกรรมการสถานศึกษาจะเข้ามารับรู้คอบเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช คือคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอตลอดจนการเข้ามาระดมทุน การคัดเลือกบุคลากรต่างๆ ภายในโรงเรียนและเข้าร่วมศึกษาดูงานเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมในงานงบประมาณ
- 1.2 ควรที่จะมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- 1.3 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมจากครูและผู้บริหารในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

2. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกในด้านการบริหารงบประมาณ
- 2.3 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกกว่าเดิม